

**INTERNACIONALNI BURČ UNIVERZITET
INTERNATIONAL BURCH UNIVERSITY**

**PRAVILNIK O RADU LABORATORIJA ZA GENETIKU I
BIOINŽINJERING**

Januar 2020.

Na osnovu člana 130. stav (2) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 33/17) i člana 22. stav (1) Statuta visokoškolske ustanove Internacionalni Burč univerzitet - International Burch University, Senat visokoškolske ustanove Internacionalni Burč univerzitet - International Burch University, na svojoj CLXXVI sjednici održanoj 29.01.2020. godine, donio je sljedeći

PRAVILNIK O RADU LABORATORIJA ZA GENETIKU I BIOINŽINJERING

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Laboratorije za genetiku i bioinžinjeriing pri Fakultetu za inžinjeriing i prirodne nauke visokoškolske ustanove Internacionalni Burč univerzitet - International Burch University (u daljem tekstu: laboratorije) su sve laboratorije za genetiku i bioinžinjeriing smještene u laboratorijskom kompleksu i koje imaju svoje ime. U sklopu laboratorija za genetiku i bioinžinjeriing djeluju sljedeće laboratorije: laboratorija za istraživanje, laboratorija za molekularnu biologiju i genetiku, laboratorija za hemiju i bioinžinjeriing, laboratorija za mikrobiologiju.

Član 2.

Ovim Pravilnikom se uređuje način izvođenja nastave u laboratorijama, obavljanje naučno-istraživačkog rada i drugih poslova, boravak studenata u laboratoriji, pravila ponašanja i rada u laboratoriji, pravila pranja laboratorijskog suđa i odlaganje otpadaka, inventar laboratorije, skladištenje, čuvanje hemikalija i incidentne situacije.

Član 3.

Laboratorije za genetiku i bioinžinjeriing su namjenske prostorije, u kojima se izvode različiti eksperimenti, u sklopu realizacije nastave (laboratorijskih vježbi) sa studentima, u svrhu naučno-istraživačkog rada ili u cilju pružanja usluga. Opremljena je sa neophodnim inventarom i kao takva ne može imati nikakvu drugu namjenu.

Član 4.

- (1) Pristup u laboratoriju mogu imati samo za to kvalifikovane osobe, uz odobrenje odgovornog lica za rad laboratorije (u daljem tekstu šef laboratorije), a koje su prethodno upoznate sa Pravilnikom rada laboratorije.
- (2) Šefove laboratorija imenuje dekan fakulteta na prijedlog šefa odsjeka.
- (3) Šef laboratorije je dužan da vodi brigu o stanju laboratorijskog inventara, rasporedu za izvođenje nastave (laboratorijskih vježbi), dužnostima i obavezama laboratorijskog osoblja i poštovanja odredbi iz ovog Pravilnika.

Član 5.

Laboratorijsko osoblje je dužno da se ponaša u skladu sa ovim Pravilnikom i prema uputama i nalogima šefa laboratorije.

II - IZVOĐENJE NASTAVE U LABORATORIJU

Član 6.

Nastavno osoblje (u daljem tekstu predmetni profesor i asistent) koje izvodi vježbe u laboratoriju je dužno na početku semestra sa šefom laboratorije dogovoriti raspored izvođenja laboratorijskih vježbi, i prije početka i po završetku rada u laboratoriji evidentirati se u elektronsku bazu podataka u kojoj će se voditi uredna evidencija o terminima izvedenih vježbi, broju studentata prisutnih na vježbama, te korištenju inventara laboratorije i incidentnim situacijama.

Član 7.

Predmetni profesor i asistent su dužni upoznati se sa Pravilima ponašanja i rada u laboratoriji (u daljem tekstu Pravila rada) i ponašati se u skladu sa istima.

Član 8.

Predmetni profesor i asistent je dužan prije početka vježbi upoznati studente sa Pravilima rada. Takođe, je ovlašten da odstrani iz laboratorije nekvalifikovane osobe, kao i one studente koji bi svojim ponašanjem i nepridržavanjem Pravila rada ili na bilo koji sličan način doveli ili mogli dovesti u opasnost život ili zdravlje samog sebe i drugih osoba, kao i prouzrokovati materijalnu štetu. Takođe, je dužan da obezbijedi da se po završetku vježbi laboratorija ostavi u prvobitnom, primljenom stanju.

III - STUDENTI U LABORATORIJI

Član 9.

- (1) Studenti prvog ciklusa studija koji obavljaju vježbe ili rade diplomski rad mogu boraviti u istoj, samo u prisustvu profesora, asistenta ili laboranta kojeg je profesor ili asistent odredio. Ova odredba se ne odnosi na studente drugog i trećeg ciklusa studija prilikom izrade magistarskih radova i doktorskih disertacija.
- (2) Studenti su dužni prisustvovati vježbama u određeno vrijeme i po određenom rasporedu datom od strane predmetnog profesora i asistenta. Oni su dužni pripremiti se za vježbu, te aktivno sudjelovati u njenom provođenju i razradi rezultata, uz pridržavanje pismenih i usmenih saopštenja dobijenih od strane predmetnog profesora i asistenta.

Član 10.

Studenti su dužni u svemu se pridržavati Pravila rada u laboratoriju, kao i da o primijećenim nedostacima ili nastaloj šteti smjesta obavijeste prisutnog profesora, asistenta ili laboranta.

Član 11.

Studenti koji naovlašteno, bez odobrenja predmetnog profesora ili asistenta oštete laboratorijski inventar će snositi materijalnu odgovornost za počinjenu štetu.

IV - PRAVILA PONAŠANJA I RADA U LABORATORIJI

Član 12.

U toku rada u laboratoriji se moraju poštovati sljedeća pravila:

1. Prije početka svakog eksperimenta predmetni profesor ili asistent je dužan (u pismenoj ili usmenoj formi) upoznati studente sa teoretskim principima i postupkom rada.
2. Prilikom rada u laboratoriji se mora nositi zaštitni bijeli mantil i obuća zatvorena sa svih strana. Duga kosa mora biti skupljena.
3. U slučaju potrebe koristiti i drugu zaštitnu opremu: zaštitne rukavice, zaštitne naočale i maske.
4. Stakleno laboratorijsko suđe se pere tako što se iz posuda prvo odstrani sadržaj zaostao nakon izvođenja eksperimenta i posuda se dobro ispere sa vodom, zatim se pere pomoću deterdženata (tečnih, u prahu ili sa abrazivima) sa toplom vodom i četkom, radi mehaničkog odstranjivanja nečistoća. Suđe se dobro ispere sa vodom i na kraju u 2-3 navrata sa destilovanom vodom.
5. Oprano suđe se ne briše krpom, nego se suši na zraku na stalcima ili u laboratorijskoj sušilici. U laboratorijskoj sušilici se ne smije sušiti odmjerno posuđe.

Član 13.

Pravila odlaganja otpadaka:

1. Otpadne rastvore i u vodi topive soli prosuti u sudoper, te isti odmah oprati mlazom vode.
2. Organski rastvarači izlijevaju se u posebne boce.
3. U vodi netopljive soli, kao i sve ostale čvrste otpadke, koji nisu otrovni baciti samo u kante za otpadke.
4. Otrovnne hemikalije odlagati po uputstvu i nalogu odgovornog lica.
5. Infektivni materijal obavezno autoklavirati pa tek onda odlagati u otpad.

V - INVENTAR LABORATORIJE

Član 14.

Pod inventarom laboratorije se podrazumijeva laboratorijski namještaj, laboratorijsko posuđe, hemikalije, aparati i instrumenti, te pomoćna oprema i nučno-nastavna pomagala.

Član 15.

Osoblje laboratorije je dužno da radi periodičnu inventuru stanja laboratorijskog inventara (na kraju zimskog i ljetnog semestra), prilikom koje će se vršiti otpis pokvarenih instrumenata, razbijenog i oštećenog posuđa.

VI - POSUĐIVANJE INVENTARA LABORATORIJE

Član 16.

Za potrebe naučno-istraživačkog rada i izvođenja nastave sa studentima (laboratorijskih vježbi) osoblje visokoškolske ustanove Internacionalni Burč univerzitet - International Burch University koje radi u drugim laboratorijama, može posuđivati inventar laboratorije za

genetiku i bioinženjering uz prethodno odobrenje šefa laboratorije, s tim da moraju blagovremeno (najmanje 7 dana unaprijed) upoznati osobu, zaduženu za izdavanje posuđa i aparata na revers u laboratoriji, o potrebama u vezi sa laboratorijskim posuđem i aparatima i dogovoriti tačno vrijeme korištenja inventara.

Član 17.

Šef laboratorije je dužan imenovati osobu odgovornu za izdavanje laboratorijskog inventara na revers, koja će u dogovoru sa njim izdavati laboratorijski inventar na revers, voditi Knjigu zaduženja (reversa) i podnositi izvještaje o stanju inventara u eventualnim incidentnim situacijama.

Član 18.

Aparati, za koje je uputstvom za upotrebu precizirano da se ne smiju iznositi iz radne prostorije, se mogu koristiti samo u laboratoriji i na njima ne može raditi neobučeno osoblje.

Član 19.

U Knjigu zaduženja (reversa) će se upisivati svako korištenje i posuđivanje posuđa i aparata, sa naznakom vremena posuđivanja, korištenja i vraćanja, te osoba koje su izdale/primile, posudile/vratile inventar, kao i stanja inventara.

Član 20.

Osoblje koje posuđuje inventar laboratorije je dužno vratiti inventar u istom stanju kao što je i posuđen. Također, je dužno prijaviti svako oštećenje posuđa i aparata.

Član 21.

Ukoliko osoblje koje posuđuje inventar laboratorije ne prijavi oštećenje inventara ili ošteti isti usljed vlastite nepažnje, snosit će materijalnu odgovornost. U suprotnom će osoba koja je primila oštećen inventar materijalno odgovarati za nastalu štetu.

VII – SKLADIŠTENJE, ČUVANJE I NARUČIVANJE HEMIKALIJA I OPREME

Član 22.

U skladu sa zakonskim propisima hemikalije će se skladištiti u posebnoj, namjenskoj prostoriji, tj. ostavi za hemikalije. Navedena prostorija mora biti propisno označena i uređena.

Član 23.

- (1) Šef laboratorije je dužan imenovati osobu odgovornu za stanje hemikalija i opreme, koja će voditi brigu o istima, i koja će u dogovoru sa šefom laboratorije izdavati iste na korištenje.
- (2) Osoba zadužena za stanje hemikalija će voditi Knjigu evidencije hemikalija, u koju će se evidentirati osnovne karakteristike hemikalija (datum kupovine, otvaranja, potrošnja, sa naznakom specifičnih karakteristika npr. toksičnost, zapaljivost i dr.)

- (3) Zadužena osoba će takođe voditi uporedno dokumentaciju o stanju opreme, laboratorijskog pribora i ostalog materijala.
- (4) Svaki istraživač mora voditi evidenciju o potrošenim hemikalijama, upisati u Knjigu evidencije hemikalija i izvijestiti šefa laboratorije.

Član 24.

Postupak naručivanja hemikalija za potrebe laboratorija se vrši na sljedeći način:

1. Zahtjev za naručivanje hemikalija sa obrazloženjem treba da sadrži informacije predviđene formom iz Priloga br.1. ovog Pravilnika. U formi priloga potrebno je da podnosilac zahtjeva predloži minimalno tri ponude cijena za hemikalije koje se naručuju kao i prijedlog za izbor najpovoljnije ponude.
2. Uredno popunjenu formu za naručivanje hemikalija potrebno je dostaviti rektoratu Univerziteta na razmatranje uz prethodnu saglasnost dekana fakulteta i šefa odsjeka kako bi se utvrdio iznos novca za neophodne hemikalije s obzirom da se novac obezbjeđuje iz budžeta Univerziteta.
3. Po odobrenju, forma za naručivanje hemikalija će se dostaviti Ekonomsko-finansijskoj službi Univerziteta, nakon čega će se potrebne kemikalije naručiti u skladu s izborom najpovoljnije ponude.
4. Ekonomsko-finansijska služba Univerziteta će obavijestiti šefa odsjeka o dostavljanju hemikalija.

VIII - INCIDENTNE SITUACIJE

Član 25.

Pod incidentnim situacijama se podrazumijevaju teški prekršaji Pravila ponašanja i rada u laboratoriju, zbog kojih će prekršitelj biti odstranjen iz laboratorije uz poduzimanje daljnjih disciplinskih mjera, te situacije u kojima je došlo do povrede u laboratoriji, te drugih nezgoda kao npr. požar, poplava ili oštećenje aparata.

Član 26.

Evidencija o incidentnim situacijama će se voditi u sklopu evidencije u elektronskoj bazi podataka laboratorije.

Član 27.

- (1) Na osnovu ovog Pravilnika, u roku od 7 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, dekan će imenovati šefove laboratorija.
- (2) Imenovani šef svake laboratorije donijet će Protokol o radu laboratorije u roku od 7 dana od dana imenovanja.

IX - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Izmjene i dopune ovog pravilnika vrše se na način i po postupku propisanim za njegovo donošenje.

Član 29.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na oglasnoj ploči laboratorije i web stranici Univerziteta.

Broj: 01-21/20
Sarajevo, 29.01.2020. godine

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA
Prof. dr. Mersid Poturak

CHEMICAL ORDERING FORM

1. General Information			
Date:	<input type="text"/>	Purchase Order Number:	<input type="text"/>
Requestor:	<input type="text"/>	Email address:	<input type="text"/>
Room No:	<input type="text"/>	Telephone:	<input type="text"/>
Approved by:			
University Management	<input type="text"/>		
Dean of Faculty	<input type="text"/>		
Head of Department	<input type="text"/>		

2. Vendor Evaluation						
Suggested Vendor:	<input type="text"/>	**Notice** At least three offers should be collected.				
Address:	<input type="text"/>					
Telephone:	<input type="text"/>		Fax:	<input type="text"/>	Contact:	<input type="text"/>
Date Wanted:	<input type="text"/>		Shipping Instructions:	<input type="text"/>		

Firm	Chemical/Supplies	Quantity	Unit Price	Total Cost

Hazard Level Table

Health	Fire	Reactivity	Special Hazard
4 - DANGER: May be fatal on short exposure. Specialized protective equipment required. LD50 < 50 ppm	4 - DANGER: Flammable gas or extremely flammable liquid.	4 - DANGER: Explosive material at room temperature.	A - Carcinogen
3 - WARNING: Corrosive or toxic. Avoid skin contact or inhalation.	3 - WARNING: Flammable liquid. Flash point below 100°F.	3 - DANGER: May be explosive if shocked, heated under confinement, or mixed with water.	B - Emryo toxin
2 - WARNING: May be harmful if inhaled or absorbed.	2 - CAUTION: Combustible liquid. Flash point of 100° to 20°F.	2 - WARNING: Unstable, or may react if mixed with water.	C - Corrosive
1 - CAUTION: May cause irritation.	1 - Combustible if heated.	1 - CAUTION: May react if heated, or mixed with water.	D - Water Reactive
0 - No unusual hazard. *Health hazard describes short-term contact or inhalation hazard only.	0 - Not combustible	0 - Stable. Not reactive when mixed with water.	N/A